

**VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE
BANSKOBYSŤRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
Č. 54/2024**

o symboloch Banskobystrického samosprávneho kraja

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23/23, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 37828100 (ďalej ako „**BBSK**“ alebo aj „**Banskobystrický samosprávny kraj**“) na základe ustanovení § 1 ods. 6 v spojení s § 7 ods. 2 a § 8 ods. 1, 3, 4, 6 až 11 v spojení s § 11 ods. 2 *zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov* (ďalej ako „**zákon**“), vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej ako „**VZN**“ alebo „**nariadenie**“):

Článok 1 **Úvodné ustanovenia**

1. Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) je vyšší územný celok, ktorý sa ako subjekt územnej samosprávy vyznačuje nasledovnými znakmi:
 - a) územím,
 - b) orgánmi,
 - c) obyvateľmi,
 - d) názvom,
 - e) symbolmi.

Vonkajším prejavom samostatného postavenia vyššieho územného celku pri výkone samosprávy je používanie jeho symbolov podľa § 1 ods. 6 zákona. Používanie štátnych symbolov zo strany BBSK upravuje *zákon NR SR č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov*.

2. Toto nariadenie (VZN) upravuje symboly Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) v zmysle ustanovenia § 1 ods. 6 zákona a spôsob ich používania.
3. Symboly BBSK je možné zhotovovať, vyobrazovať a používať len spôsobom upraveným týmto nariadením.

Článok 2 **Symboly BBSK**

1. Symbolmi BBSK pri výkone samosprávy sú:
 - a) erb BBSK,
 - b) vlajka BBSK,
 - c) pečať BBSK.
2. Zo symbolov BBSK sú odvodené symboly predsedu BBSK - insígnie predsedu BBSK.
3. Symboly BBSK zapísalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky do Heraldického registra Slovenskej republiky pod signatúrou HR SR B-1862002 na základe uznesenia Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja č. 59/2002 zo dňa 15. novembra 2002, ktorým bolo prijaté Všeobecne záväzné nariadenie Banskobystrického samosprávneho kraja č. 1/2002 o používaní symbolov Banskobystrického samosprávneho kraja.

Článok 3 **Erb BBSK**

1. **Blazón erbu BBSK:**

Štvrtý štít; prvé pole modro - strieborno delené s dvomi a dvomi vyrastajúcimi smrekmi, všetko striedavých tinktúr; v druhom, červenom poli zlatovlasý rytier v striebornom brnení, v pravici so strieborným mečom so zlatou rukoväťou, ľavicou sa opierajúci červený, zlatom okovaný štít so strieborným dvojitém krížom; v treťom, červenom poli strieborné šikmé brvno, sprevádzané hore strieborným polmesiacom, dolu zlatou hviezdou; zo spodného okraja štvrtého, modrého poľa vyrastajúci strieborný hrad s jednou vežou a s otvorenou bránou vo farbe štítu.

Erb BBSK sa vyhotovuje farebne. Výnimočne možno od farebného vyobrazenia erbu BBSK upustiť.

2. Za erb BBSK sa považuje aj jeho jednofarebné grafické zobrazenie alebo stvárnenie z kovu, kameňa, dreva, keramického alebo iného materiálu, ak svojim vyobrazením zodpovedá vyobrazeniu erbu BBSK.
3. Vyobrazenie erbu BBSK a jeho podrobný popis tvorí prílohu č. 1 tohto VZN.

Článok 4 Používanie erbu BBSK

1. **Erb BBSK môže oprávnenne používať** spôsobom upraveným týmto nariadením:
 - a) BBSK,
 - b) Zastupiteľstvo BBSK, aj jeho poslanci v rámci korešpondencie,
 - c) predseda BBSK,
 - d) Úrad BBSK,
 - e) právnické osoby zriadené alebo založené Banskobystrickým samosprávnym krajom,
 - f) hlavný kontrolór BBSK.
2. **Erb BBSK môžu používať** aj iné právnické alebo fyzické osoby výlučne len po predchádzajúcom udelení písomného povolenia predsedom BBSK a za splnenia ostatných podmienok podľa článku 4 ods. 7 tohto VZN alebo za podmienok uvedených v platnej a účinnej zmluve uzatvorenej s BBSK alebo organizáciami založenými alebo zriadenými BBSK.
3. **Erb BBSK sa používa na označenie:**
 - a) územia hraníc Banskobystrického samosprávneho kraja,
 - b) budov orgánov Banskobystrického samosprávneho kraja a právnických osôb zriadených alebo založených BBSK, zasadacích miestností BBSK, ostatných úradných miestností BBSK, ako aj miestností BBSK pre styk s verejnosťou,
 - c) listín, pečatí a úradných pečiatok subjektov uvedených v odseku 1 tohto článku VZN,
 - d) úradných preukazov vydávaných BBSK,
 - e) insígnií predsedu BBSK.
4. **Erb BBSK na budovách:**
 - a) Erb BBSK sa používa na vonkajšie označenie budov BBSK a ustanovizní uvedených v článku 4 ods. 1 písm. e) VZN.
 - b) Erb BBSK sa umiestňuje nad tabuľou, na ktorej je uvedený názov BBSK alebo ustanovizne oprávnenej ho používať.
 - c) Pri súčasnom použití erbu BBSK a štátneho znaku Slovenskej republiky sa erb BBSK umiestňuje z čelného pohľadu vpravo.
5. **Erb BBSK na listinách:**
 - a) Erbom BBSK v záhlaví sa označujú úradné listiny, ktoré obsahujú rozhodnutie BBSK alebo uznesenie Zastupiteľstva BBSK, alebo ktorými BBSK úradne osvedčuje dôležité skutočnosti alebo oprávnenia.
 - b) Orgány BBSK (predseda BBSK a Zastupiteľstvo BBSK), Úrad BBSK a ustanovizne uvedené v článku 4 ods. 1 VZN používajú erb BBSK nasledovne:
 - i. na úradných listinách a iných úradných tlačivách určených na opakované používanie je erb BBSK predtlačný farebne alebo len v kresbe alebo slepotlačou (reliéfnou pečiatkou),
 - ii. na ostatných úradných listinách, ktoré obsahujú rozhodnutie alebo uznesenie orgánu BBSK, alebo osvedčenie dôležitých skutočností alebo oprávnení sa používa odtlačok úradnej pečiatky s erbom BBSK.

Erb BBSK na úradných pečiatkach:

- a) Úradnou pečaťou s erbom BBSK je podľa pečate BBSK vyhotovené pečiatkovadlo, ktorým sa zhotovuje okrúhly farebný odtlačok na listine, ktorý sa používa pri výkone jeho samosprávnej pôsobnosti.
- b) Úradné pečiatky s erbom BBSK sú okrúhle s priemerom 36 mm, po obvode kruhu okolo erbu je označenie súvislého názvu BBSK.
- c) Odtlačok úradnej pečiatky s erbom BBSK sa môže používať aj na úradných listinách v bežnom styku alebo pri udelení verejných uznaní a iných počt významným osobnostiam alebo na označenie poslaneckých preukazov a podobne.
- d) Na úradných listinách, ktoré obsahujú nariadenie, uznesenie alebo iné rozhodnutie BBSK alebo inej právnickej osoby uvedenej v článku 4 ods. 1 VZN v rámci preneseného výkonu štátnej správy sa používa odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi (*zákon NR SR č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov*).

7. Povolenie používať alebo použiť erb BBSK:

- a) Žiadosť o povolenie používať erb BBSK a určenie podmienok používania erbu BBSK podávajú osoby uvedené v článku 4 ods. 2 VZN písomne predsedovi BBSK.
- b) Žiadosť o povolenie používať erb BBSK musí obsahovať spôsob použitia alebo používania erbu BBSK, podmienky umiestnenia erbu BBSK, dobu trvania použitia alebo používania erbu BBSK. Súčasťou žiadosti musí byť aj grafický návrh použitia/používania erbu BBSK.
- c) Každá odchýlka od schváleného záväzného vyobrazenia erbu BBSK musí byť vopred osobitne prerokovaná a písomne schválená predsedom BBSK. Farebnosť a heraldická šrafúra erbu BBSK musí byť bezpodmienečne dodržaná.
- d) Predseda BBSK po schválení heraldickej správnosti použitia erbu BBSK na odporúčanie riaditeľa Úradu BBSK, udelí žiadateľovi povolenie používať alebo použiť erb, alebo žiadosť zamietne. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.
- e) V povolení na používanie alebo použitie erbu BBSK sa určí spôsob, účel, rozsah, doba používania alebo použitia erbu BBSK, ako aj ďalšie podmienky. Povolenie na používanie alebo použitie erbu BBSK môže byť kedykoľvek odňaté.

Článok 5 Pečať BBSK

1. Pečať BBSK je okrúhla s priemerom 36 mm, uprostred s erbom BBSK a dolu sa začínajúcim odstredivým kruhopolisom v znení: „*BANSKOBYSSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ*“.
2. Používanie a úschova pečate BBSK je vyhradená predsedovi BBSK.
3. Odtlačok pečate BBSK sa používa na originál pamätných listín a závažných dokumentov, ako napr. dohody v rámci medzinárodnej regionálnej spolupráce a v ďalších prípadoch, v ktorých je jej použitie obvyklé alebo vhodné.
4. Vyobrazenie pečate BBSK tvorí prílohu č. 2 tohto VZN.

Článok 6 Vlajka BBSK

1. Vlajka BBSK má podobu raz deleného a raz v jednej tretine od žrde štiepeného listu, ktorého polia sú sfarbené modro-bielo-bielo-červená. Pomer strán vlajky listu je 2 : 3.
2. Pri slávnostných príležitostiach možno používať zástavu BBSK, ktorá má spravidla rozmery 120 x 180 cm utvorenú podľa vlajky BBSK. Zástava BBSK je vždy pevne spojená so žrďou alebo priečnym rahnom.
3. Vlajku BBSK sú oprávnené používať iba orgány BBSK. Iné právnické a fyzické osoby môžu používať zástavy utvorené podľa vlajky BBSK.

4. Vlajka (zástava) BBSK sa prechodne verejne vztyčuje (vyvesuje) na budovách, verejných priestranstvách pri slávnostných príležitostiach najmä regionálneho významu. Výzvu na slávnostnú výzdobu vlajkami (zástavami) BBSK vydáva Úrad BBSK.
5. Vlajkou BBSK sa označuje budova, ktorá je sídlom orgánov BBSK a Úradu BBSK, zasadacia miestnosť Zastupiteľstva BBSK a úradná miestnosť predsedu BBSK.
6. Zástava BBSK sa môže používať aj vo verejných sprievodoch a pri príležitostnej vnútornej výzdobe verejných miestností a siení.
7. Pri spoločnom používaní vlajky BBSK a štátnej vlajky Slovenskej republiky sú obidve vlajky umiestnené vedľa seba, pričom štátna vlajka je umiestnená na čestnom mieste, z čelného pohľadu vľavo. Pri súčasnom používaní troch vlajok, vlajky BBSK, štátnej vlajky Slovenskej republiky a vlajky Európskej únie, ktorá je súčasťou vlajkovej výzdoby, sa štátna vlajka umiestňuje v strede, vľavo od nej z čelného pohľadu vlajka Európskej únie a vpravo od štátnej vlajky z čelného pohľadu vlajka BBSK. BBSK môže používať vlajku Európskej únie len spolu so štátnou vlajkou Slovenskej republiky.
8. Pri smútočných udalostiach sa vlajka BBSK vztyčuje na pol žrde.
9. BBSK môže používať aj ďalšie typy zástav, ako sú znaková zástava, krátka zástava, koruhva a kombinovaná koruhva.
10. Vlajka BBSK a zástava BBSK sa nesmú používať poškodené, znečistené a nesmú obsahovať žiadny text, vyobrazenie alebo cudzí predmet.
11. Vyobrazenie vlajky BBSK je v prílohe č. 3 tohto VZN.

Článok 7

Symboly (insígnie) predsedu BBSK

1. Symbolmi predsedu BBSK sú insígnie predsedu BBSK, ktoré tvorí reťaz predsedu BBSK a štandarda predsedu BBSK.
2. Reťaz predsedu BBSK je vyhotovená zo zlatého tombaku, zložená z 12 medailónov: 12 názvov okresných miest Banskobystrického kraja v priemere 7,5 cm, zakončená samostatným erbom BBSK v priemere 11 cm s nápisom okresného mesta Banská Bystrica, ktoré je zároveň sídlom Banskobystrického samosprávneho kraja.
3. Štandarda predsedu BBSK predstavuje erb BBSK umiestnený na textile v tvare obdĺžnika a je olemovaná modro-bielo-červeným lemom vo farbách Banskobystrického samosprávneho kraja.
4. Insígnie predsedu BBSK sa používajú spravidla pri slávnostných zasadnutiach Zastupiteľstva BBSK, ustanovujúcich zasadnutiach Zastupiteľstva BBSK, oficiálnych návštevách BBSK, obradoch a iných výnimočných príležitostiach.
5. Štandarda predsedu BBSK sa používa na označenie rokovacej miestnosti BBSK pri oficiálnych návštevách a rokovaní, prípadne iných slávnostných príležitostiach.
6. Insígnie predsedu BBSK sú vyhradené predsedovi BBSK.
7. Vyobrazenie reťaze predsedu BBSK je v prílohe č. 4 tohto VZN.
8. Vyobrazenie štandardy predsedu BBSK je v prílohe č. 5 tohto VZN.

Článok 8

Ochrana symbolov BBSK

1. Symbolom BBSK prináleží primeraná úcta, dôstojnosť a vážnosť. Ich ochrana musí byť zabezpečená tak, aby nedošlo k ich poškodeniu, zneužitiu, neoprávnenému, nevhodnému alebo neprimeranému použitiu.
2. Každé neoprávnené, nevhodné, neprimerané alebo znevažujúce používanie symbolov BBSK je zakázané a sankcionované.

3. Symboly BBSK, ktorých používanie alebo podoba je v rozpore s týmto nariadením, prikáže Úrad BBSK alebo predseda BBSK odstrániť tomu, kto symbol používa. Rovnako sa postupuje aj v prípadoch, keď predmety obsahujúce symboly niekto vyrába bez potrebného súhlasu (povolenia), napr. propagačné materiály, suveníry, odznaky, vlajočky atď.

Článok 10 Sankcie

1. BBSK môže za porušenie ustanovení tohto nariadenia uložiť právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie tohto nariadenia (VZN) pokutu do výšky 16 596,- EUR. Pokuta je príjmom BBSK.
2. BBSK pri ukladaní pokút prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.
3. Pokutu možno uložiť do jedného roka, keď sa BBSK dozvedel o tom, kto sa porušenia dopustil, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu ustanovení tohto nariadenia.
4. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o správnom konaní.
5. Porušenie tohto VZN fyzickou osobou je sankcionované v zmysle ustanovení *zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov* (§ 42 ods. 1 písm. a) zákona) ako priestupok na úseku všeobecnej vnútornej správy.

Článok 11 Dohľad nad dodržiavaním VZN

1. Dohľad nad dodržiavaním tohto nariadenia vykonáva predseda BBSK a Úrad BBSK, príp. poslanci Zastupiteľstva BBSK, ktorí v rámci dohľadu upozorňujú na zistené porušenia ustanovení tohto VZN a požadujú a kontrolujú ich odstránenie.

Článok 12 Spoločné a záverečné ustanovenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie bolo schválené uznesením Zastupiteľstva BBSK č. 320/2024 zo 7. marca 2024.
2. Nariadenie sa vyhlasuje vyvesením jeho úplného znenia na úradnej tabuli BBSK. Nariadenie nadobúda platnosť jeho vyhlásením a účinnosť 15. dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli BBSK (resp. vyhlásenia), t. j. 27. marca 2024.
3. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto VZN sa ruší Všeobecne záväzné nariadenie BBSK č. 1/2002 o používaní symbolov Banskobystrického samosprávneho kraja.

Banská Bystrica 12. marca 2024

Mgr. Ondrej Lunter, v. r.
predseda
Banskobystrického samosprávneho kraja

PRÍLOHY:

Príloha VZN č. 1 – Vyobrazenie erbu BBSK a jeho podrobný popis

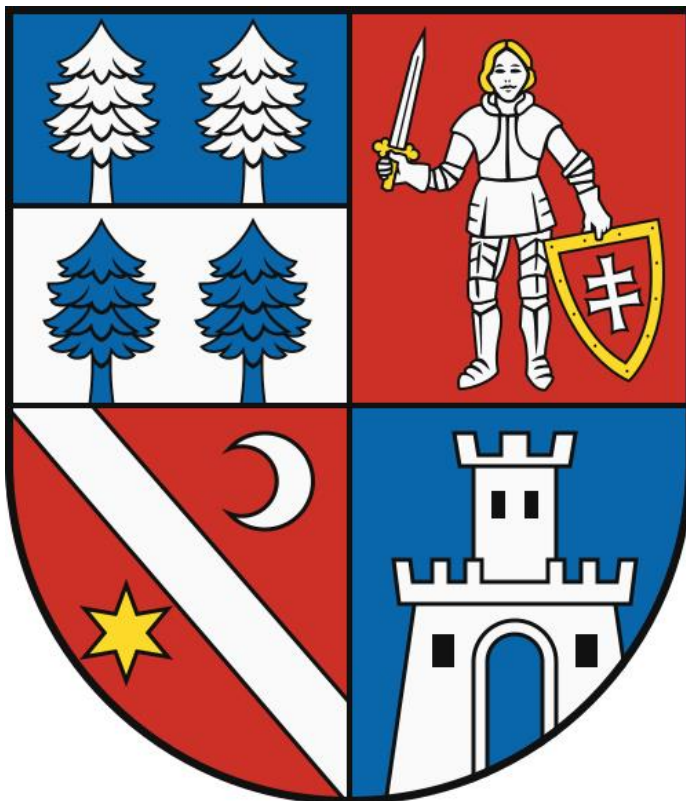
Príloha VZN č. 2 – Vyobrazenie pečate BBSK

Príloha VZN č. 3 – Vyobrazenie vlajky BBSK

Príloha VZN č. 4 – Vyobrazenie reťaze predsedu BBSK

Príloha VZN č. 5 – Vyobrazenie štandardy predsedu BBSK

Príloha VZN č. 1 – Vyobrazenie erbu BBSK a jeho podrobný popis

Heraldický opis erbu:

Štvrtý štít; prvé pole modro - strieborno delené s dvomi a dvomi vyrastajúcimi smrekmi, všetko striedavých tinktúr; v druhom, červenom poli zlatovlasý rytier v striebornom brnení, v pravici so strieborným mečom so zlatou rukoväťou, ľavicou sa opierajúci červený, zlatom okovaný štít so strieborným dvojitým krížom; v treťom, červenom poli strieborné šikmé brvno, sprevádzané hore strieborným polmesiacom, dolu zlatou hviezdou; zo spodného okraja štvrtého, modrého poľa vyrastajúci strieborný hrad s jednou vežou a s otvorenou bránou vo farbe štítu.

Banskobystrický samosprávny kraj sa rozprestiera na častiach území historických vyšších samosprávnych celkov - Zvolenskej stolice, Gemersko - malohontskej stolice, Tekovskej stolice, Hontianskej stolice a Novohradskej stolice, preto je jeho erb delený na štyri polia, pričom v jednom poli sa stretli prvky dvoch niekdajších stoličných erbov.

V prvom poli sú smreky - dominantné prvky erbu niekdajšej **Zvolenskej stolice**, udeleného jej r. 1553.

V druhom poli je rytier z erbu niekdajšej **Novohradskej stolice**, udeleného jej r. r. 1551. Erb má podobu najstaršieho štátneho znaku spreď 14. stor.

V treťom poli je spojené heraldické znamenie niekdajšej **Tekovskej stolice**, udeleného jej r. 1552 (šikmé brvno) a heraldické znamenie niekdajšej **Hontianskej stolice**, udeleného jej r. 1550 (nebeské telesá).

Vo štvrtom poli je hrad - heraldické znamenie erbu niekdajšej **Gemersko - Malohontskej stolice**.

Príloha VZN č. 2 – Vyobrazenie pečate BBSK

Príloha VZN č. 3 – Vyobrazenie vlajky BBSK

Príloha VZN č. 4 – Vyobrazenie reťaze predsedu BBSK

Príloha VZN č. 5 – Vyobrazenie štandardy predsedu BBSK

